

MØTEINNKALLING

Personal- og økonomiutvalget

Personal- og økonomiutvalget holder møte tirsdag 09.06.2009 kl. 18.00 på Rådhuset.

Innkalte til møtet:

Funksjon	Navn
Ordfører	Tor Arvid Myrseth KSL
Varaordfører	Eli Annie Liland SP
Medlem	Lasse Hansen KOBL
Medlem	Ragnar Olsen KAP
Medlem	Randi Solli Pedersen KAP

Dersom du ikke kan møte må du melde fra til servicekontoret, på tlf. 78415555, så snart som mulig.

Forfallsgrunn må oppgis.

Varamedlemmer innkalles etter nærmere varsel.

Saksdokumentene er utlagt til gjennomsyn på servicekontoret, Kvalsund biblioteket og kommunens hjemmeside www.kvalsund.kommune.no.

Kvalsund 02.06.2009

Tor Arvid Myrseth
ordfører

SAKSLISTE

Utvalgssakstype/nr.	Arkivsaksnr.	Tittel
37/09	09/417	REFERATSAKER
38/09	09/416	GODKJENNING AV PROTOKOLL
39/09	09/411	KVALSUND KOMMUNES ÅRSMELDING FOR 2008
40/09	09/415	KVALSUND KOMMUNENS ÅRSREGNSKAP FOR 2008
41/09	09/410	ÅRSRAPPORT 2008 - SKATTEOPPKREVEREN I KVALSUND KOMMUNE
42/09	09/409	OPPREISNINGSORDNING FOR TIDLIGERE BARNEHJEMSBARN I FINNMARK

EVENTUELT SENERE INNKOMNE SAKER.

SAKSFREMLEGG
KVALSUND KOMMUNE
Personal- og økonomiutvalget

Saksbehandler: Grete Olsen

Arkiv:

Arkivsaksnr.: 09/417

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

37/09 Personal- og økonomiutvalget

09.06.2009

REFERATSAKER

Ordførers innstilling:

Referatsakene tas til orientering.

SAKSGRUNNLAG:

1. Omsorg- og oppvekstutvalget – Protokoll fra møte 15.04.09
2. Omsorg- og oppvekstutvalget – Protokoll fra møte 28.04.09
3. Utviklingsutvalget – Protokoll fra møte 21.04.09
4. Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS, Representantskapet – Protokoll fra møte 12.05.09
5. NAV Finnmark – Pressemelding av 30.04.09 – Arbeidsledigheten fortsetter å stige i Finnmark
6. Utlendingsdirektoratet – Tall og fakta 2008
7. Utlendingsdirektoratet – Årsrapport 2008
8. Kontrollutvalget – møteutskrift fra møte nr. 1/2009 den 28.05.09
9. GOLIAT konsekvensutredning – sammendrag av høringssvar

Rådmannens tilråding:

Referatsakene tas til orientering.

Geir Nesse
rådmann

**SAKSFREMLEGG
KVALSUND KOMMUNE
Personal- og økonomiutvalget**

Saksbehandler: Grete Olsen

Arkiv: 033 &17

Arkivsaksnr.: 09/416

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

38/09 Personal- og økonomiutvalget

09.06.2009

GODKJENNING AV PROTOKOLL

Ordførers innstilling:

Protokoll fra møte 16.04.09 og 27.04.09 godkjennes.

SAKSGRUNNLAG:

SAKSOPPLYSNINGER:

SAKSVURDERING:

Rådmannens tilråding:

Geir Nesse
rådmann

SAKSFREMLEGG
KVALSUND KOMMUNE
Personal- og økonomiutvalget

Saksbehandler: Grete Olsen

Arkiv: 212 &14

Arkivsaksnr.: 09/411

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

39/09 Personal- og økonomiutvalget

09.06.2009

/ Kommunestyret

16.06.2009

KVALSUND KOMMUNES ÅRSMELDING FOR 2008

Ordførers innstilling:

Kvalsund kommunes årsmelding for 2008 tas til orientering.

SAKSGRUNNLAG:

- Kvalsund kommunes årsmelding 2008.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalget behandlet saken i møte 28. mai 09. Kontrollutvalgets uttalelse er lagt ved sak: "Kvalsund kommunens regnskap for 2008".

Det vises for øvrig til årsmeldingen som er sendt medlemmene i uke 20.

Rådmannens tilråding:

Kvalsund kommunes årsmelding for 2008 tas til orientering.

Geir Nesse
rådmann

SAKSFREMLEGG
KVALSUND KOMMUNE
Personal- og økonomiutvalget

Saksbehandler: Ingunn Torbergsen

Arkiv: 212

Arkivsaksnr.: 09/415

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

40/09 Personal- og økonomiutvalget

09.06.2009

/ Kommunestyret

16.06.2009

KVALSUND KOMMUNENS ÅRSREGNSKAP FOR 2008

Ordførers innstilling:

Kommunestyret godkjenner det framlagte regnskapet for 2008 som Kvalsund kommunes regnskap. Merforbruk på kr. 4.314.760,27 dekkes inn over driftsbudsjettet i årene 2010 og 2011.

Mindreforbruk på kr. 3.233.626,- overføres til ubunden kapitalfond.

SAKSRUNNLAG:

- Årsregnskap 2008 for Kvalsund kommune.
- Revisjonsberetning fra Vest-Finnmark kommunerevisjon.

SAKSOPPLYSNINGER:

Årsregnskap 2008 for Kvalsund kommune viser et netto merforbruk (underskudd) på kr. 4.314.760,27 i driftsregnskapet og et mindreforbruk (overskudd) på kr. 3.233.626,- i investeringsregnskapet. Netto driftsresultat utgjorde kr. -5.495.800,13.

Samlet rammetilskudd utgjorde kr. 48,3 mill., dvs 2,2 mill. mer enn budsjett. Ordinært rammetilskudd fikk en nedgang på 450 000,- sammenlignet med budsjett.

Hovedårsaken til dette er kraftig nedgang i folketallet i løpet av 2008. Sammenlignet med 2007 økte samlet rammetilskudd med 4,5 mill. Dette utgjør en %-vis vekst på 10 %, noe som ligger godt over kompensasjon for lønns- og prisvekst i løpet av året.

Økningen i rammetilskuddet skyldes at kommunen har fått økt inntektsutjevning som kompensasjon for nedgangen i folketall og reduserte skatteinntekter.

For skatt på inntekt og formue ble det en betydelig inntektssvikt på 1,9 mill. i forhold til regulert budsjett og ytterligere 500.000,- lavere enn ordinært budsjett. Sammenlignet med 2007 fikk skatt på inntekt og formue en nedgang på 1,9 mill., en nedgang på 11 %. Årsaken til dette er i hovedsak sentrale endringer i fordelingstallene for skatt.

Eiendomsskatt for verker og bruk hadde en svært positiv utvikling i 2008 og økte med 2 mill. sammenlignet med 2007. Dette skyldes at ordningen er utvidet til også å omfatte kraft- og telelinjenettet.

Samlede lønnsutgifter inkl. sosiale kostnader utgjorde 62,3 mill eller 64 % av samlede driftsutgifter i 2008. Dette betyr at 2/3 går med til å betale lønn til de ansatte.

Lønnsutgiftene fikk en overskridelse på 2,3 mill eller 4 % i forhold til regulert budsjett og 1 mill eller 2 % over ordinært budsjett. Sammenlignet med regnskap for 2007 utgjorde veksten i lønnsutgiftene 5 mill eller 9 %. Økningen kommer som følge av et dyrt lønnsoppgjør for Kvalsund kommune, samt at vi hadde et stort sykefravær i 2008.

Sykefraværet hadde en svært negativ utvikling, og økte med over 50 % fra 7,5 % i 2007 til 11,5 % i 2008. Egenmeldt fravær har holdt seg stabilt, mens det er langtidsfraværet som har økt. Langtidsfravær er definert som legemeldt sykefravær over 16 dager.

Høyt sykefravær medfører økte utgifter for kommunen, og for 2008 utgjorde dette en netto utgift på over 1 mill kroner.

Når det gjelder ordinær drift hadde vi et merforbruk på 1,3 mill i 2008. De største avvikene i kroner finner vi innen oppvekst og kultur med et avvik på kr. 1,9 mill eller 6 % og innen helse og sosial med kr. 2,4 mill eller 9 %. Overskridelsene skyldes i stor grad økte lønns- og sosiale utgifter pga lønnsoppgjøret og det høye sykefraværet, og husleieøkning i form av økte utgifter til bl.a. renhold, vedlikehold og elektrisitet.

Avdrag og renter på lån økte fra 6,7 mill i 2007 til 8 mill i 2008, årsaken til dette er at avdragene på Kvalsundhallen begynte å løpe i 2008.

Finanskrisen rammet også Kvalsund kommune, og er hovedårsaken til underskuddet i 2008. Ca. 3 mill av underskuddet kan tilskrives verdifall i finansforvaltningen.

SAKSVURDERING:

Driftsregnskapet viste et merforbruk på 4,3 mill, mens budsjettet la opp til balanse. Merforbruket skyldes i hovedsak verdifall i finansforvaltningen, resultatet av lønnsoppgjøret og høyt sykefravær i kommunen.

Kommunen har hatt et regnskapsmessig merforbruk de siste 3 årene, og tendensen har vært en svak økning fra år til år. Dette er en utvikling som ikke kan fortsette, og kommunen har et stort behov for å oppnå en bedre balanse mellom inntekter og kostnader i årene fremover. Målet bør være å oppnå en handlefrihet på minimum 3 % av samlede driftsinntekter.

Rådmannens tilråding:

Kommunestyret godkjenner det framlagte regnskapet for 2008 som Kvalsund kommunes regnskap. Merforbruk på kr. 4.314.760,27 dekkes inn over driftsbudsjettet i årene 2010 og 2011.

Mindreforbruk på kr. 3.233.626,- overføres til ubunden kapitalfond.

Geir Nesse
rådmann

SAKSFREMLEGG
KVALSUND KOMMUNE
Personal- og økonomiutvalget

Saksbehandler: Ingunn Torbergsen

Arkiv: 203 &14

Arkivsaksnr.: 09/410

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

41/09 Personal- og økonomiutvalget

09.06.2009

/ Kommunestyret

16.06.2009

**ÅRSRAPPORT 2008 - SKATTEOPPKREVEREN I KVALSUND
KOMMUNE**

Ordførers innstilling:

Skatteoppkreverens årsrapport for 2008 tas til orientering.

SAKSGRUNNLAG:

- Årsrapport for 2008 fra Skatteoppkreveren i Kvalsund kommune.

SAKSOPPLYSNINGER/SAKSVURDERING:

Skatteoppkreveren i Kvalsund har for tidsrommet 01.01.08 til 31.12.08 stått for innfordringen av kr. 54.631.773,-.

Endring av fordelingstallene medførte at Kvalsund kommune fikk en mindre andel av de totale skatteinntektene i 2008 sammenlignet med 2007. Skatteinntekten for Kvalsund kommune i 2008 utgjorde kr.15.056.310,-, en nedgang på kr.1.895.826,- eller 11,18 % sammenlignet med 2007.

Kommunen har i 2008 kjøpt tjenester innenfor skatteområdet fra Hammerfest kommune, og dette har fungert tilfredsstillende. For 2009 er målet å få til en mer langsiktig avtale med Hammerfest kommune om kjøp av hele skatteoppkreverfunksjonen.

Rådmannens tilråding:

Skatteoppkreverens årsrapport for 2008 tas til orientering.

Geir Nesse
rådmann

SAKSFREMLEGG
KVALSUND KOMMUNE
Personal- og økonomiutvalget

Saksbehandler: Geir Nesse

Arkiv: 223 H32

Arkivsaksnr.: 09/409

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

42/09 Personal- og økonomiutvalget

09.06.2009

/ Kommunestyret

16.06.2009

**OPPREISningsORDNING FOR TIDLIGERE
BARNEHJEMSBARN I FINNMARK**

Ordførers innstilling:

1. Kommunene i Finnmark og Finnmark fylkeskommune beklager meget sterkt omsorgssvikten og overgrepene som skjedde i barnehjemmene i Finnmark fylke i perioden 1. juli 1954 til 31. desember 1992.
2. Kvalsund kommune anbefaler at Finnmark fylkeskommune og kommunene i fylket oppretter en felles erstatnings- og oppreisningsordning.
3. Kvalsund kommune ber om at staten bidrar økonomisk til denne ordningen som følge av statens medansvar pga manglende tilsyn og for dårlig billighetserstatning.
4. Kvalsund kommune ber om at staten gir kommunene og Finnmark fylkeskommune anledning til å ta opp rentefritt lån over 20 år for å være med i erstatningsordningen.
5. Erstatningen fra kommunene og fylkeskommunen kommer som et tillegg til billighetserstatningen fra staten.
6. Det opprettes et felles oppreisningsutvalg for Finnmark.
7. KS- Finnmark organiserer opprettelsen av et oppreisningsutvalg for Finnmark
8. Kvalsund kommune ber Fylkesmannen i Finnmark om å finansiere administrasjonen av oppreisningsutvalget
9. Kommunene i Finnmark og Finnmark fylkeskommune oppretter et felles fond basert på folketall. Størrelsen på fondet tar utgangspunkt i 50 erstatningstilfeller og en gjennomsnittlig utbetaling på kr 150 000,-. Når man på et senere tidspunkt har total oversikt over antall personer og erstatningsbeløp foretas en avregning basert på folketall.

10. Ordningen gjelder alle kommunene i Finnmark og Finnmark Fylkeskommune.

SAKSGRUNNLAG:

Kommunal oppreisningsfond for personer som har vært utsatt for overgrep eller omsorgssvikt ved barnehjem mens de var under plassering av Kvalsund kommunes barnevern i perioden 01.07.1954 – 31.12.1992.

SAKSOPPLYSNINGER/SAKSVURDERING:

§ 1 Formål

Kvalsund kommune ønsker med denne oppreisningsordningen å ta et moralsk ansvar for, og gi en uforbeholden unnskyldning til, personer som har vært utsatt for overgrep eller omsorgssvikt i barnehjem under plassering av Kvalsund kommunes barnevern i perioden 01.07.1954 - 31.12.1992.

§ 2 Oppreisningsutvalg for kommunene i Finnmark

Det skal opprettes et felles oppreisningsutvalg for kommunene i Finnmark. Utvalget skal bestå av tre personer. Leder for utvalget skal være jurist, og bør ha erfaring fra påtalemyndigheten, domstolene eller inneha tilsvarende kompetanse. Utvalgsmedlemmene bør oppnevnes for hele perioden utvalget skal fungere.

§ 3 Finansiering av oppreisningsutvalget

Det skal opprettes et sekretariat for oppreisningsutvalget søkt finansiert av Fylkesmannen i Finnmark.

§ 4 Vilkår for å søke om kommunal oppreisning

Personer som var plassert i barnehjem av Kvalsund kommunes barneverntjeneste i perioden 01.07.1954 - 31.12.1992, og som ble utsatt for overgrep eller omsorgssvikt, innvilges kommunal oppreisning når dette anses rimelig.

Ved vurdering av søknaden foretas en fri sivilrettslig bevisvurdering av den dokumentasjon som foreligger i saken. Det må kreves sannsynlighetsovervekt for at utvalget skal legge til grunn at søker har vært utsatt for en straffbar handling.

Det er et vilkår for innvilgelse av oppreisning at søker forplikter seg til ikke å gå til søksmål mot Kvalsund kommune for samme forhold vedkommende er innvilget oppreisning for.

§ 5 Kriterier for utmåling av oppreisning

Ved vurderingen av om oppreisning skal gis og størrelsen på oppreisningen skilles det mellom aktive overgrepshandlinger, dvs. konkrete ulovlige og straffbare handlinger og det som kan kalles passive handlinger, dvs. omsorgssvikt.

Overgrep

Til de som gjennom egenerklæringer og eventuell annen dokumentasjon klargjør at de

har vært utsatt for seksuelle overgrep eller grov vold ytes en oppreisning på 300 000 kroner. Det samme gjelder for de som har vært utsatt for gjentatte overgrep.

Til de som gjennom egenerklæringer og eventuell annen dokumentasjon klargjør at de har vært utsatt for andre overgrep ytes en oppreisning på 100 000 kroner.

Til de som ikke er i stand til å avgi beskrivende egenerklæringer om hva overgrepet besto i, ytes en standardoppreisning på 100 000 kroner.

Omsorgssvikt

Til de som gjennom egenerklæringer og eventuell annen dokumentasjon klargjør at de har vært utsatt for omsorgssvikt ytes en oppreisning på 100 000 kroner.

Til de som ikke er i stand til å avgi beskrivende egenerklæringer om hva omsorgssvikten besto i, ytes en standardoppreisning på 100 000 kroner.

Søkere som får tilkjent et oppreisningsbeløp for å ha vært utsatt for overgrep kan ikke i tillegg få oppreisning for omsorgssvikt.

Oppreisning ytes ikke med utgangspunkt i juridisk ansvar for økonomisk tap.

Oppreisning ytes til den som selv har søkt om det.

§ 6 Saksbehandling

Personer som var plassert i barnehjem av Kvalsund kommunes barneverntjeneste i perioden 01.07.1954 - 31.12.1992, og som ble utsatt for overgrep eller omsorgssvikt, kan søke om oppreisning. Retten til å søke om oppreisning er ikke avhengig av at man har avgitt forklaring til Granskingsutvalget.

Søknad om oppreisning fremsettes for oppreisningsutvalget for kommunene i Finnmark.

Søknaden må fremsettes skriftlig, og inneholde navn, adresse og fødselsnummer. Videre må søknaden beskrive de forhold som ligger til grunn for kravet om oppreisning. Sekretariatet skal gi nødvendig veiledning og hjelp til søkerne om utforming av søknadene.

Rapporten fra Granskingsutvalget kan benyttes som dokumentasjon for forholdene ved en institusjon. Forklaring avgitt til Granskingsutvalget kan benyttes som dokumentasjon for søknaden.

Oppreisningsutvalget kan be søkerne om supplerende opplysninger, dersom det er nødvendig for å sikre at søknaden blir godt nok opplyst til at det er forsvarlig å treffe vedtak.

Sekretariatet kan i særlige tilfeller innvilge dekning av utgifter til advokatbistand eller annen faglig bistand for å få utarbeidet søknaden og skal ellers gi all nødvendig hjelp til søkerne for å fremme søknad.

Sekretariatet forbereder søknadene, og avgir begrunnet innstilling til oppreisningsutvalget.

Oppreisningsutvalget for kommunene i Finnmark holder møte for behandling av søknadene etter innkalling fra utvalgets leder. Møtene er lukket. Det føres protokoll fra møtene. Vedtakene skal begrunnes.

Oppreisningsutvalget skal avvise søknader som faller utenfor ordningen.

Søknadsbehandlingstiden skal normalt ikke overstige 6 måneder, ekskl. eventuell klagebehandlingstid.

§ 7 Klage

Klageadgangen må utredes nærmere.

§ 8 Frist for fremsetting av søknad

Søknader om kommunal oppreisning må fremsettes innen utgangen av 2010. Etter dette faller ordningen bort. Oppreisningsutvalget fortsetter sitt arbeid inntil alle søknadene, som er innkommet innen søknadsfristen, er behandlet.

Kort om konklusjonene i granskningsrapporten

Rapport fra Granskningsutvalget for barnehjemmene i Finnmark ble avgitt 25. september 2008. Denne konkluderer med at det har forekommet fysiske overgrep av voldelig og seksuell art og at det har vært alvorlige mangler ved omsorgen ved barnehjemmene i Finnmark. Konklusjonen forutsetter at et flertall av informantene forklarer seg sannferdig, og dette legges også til grunn av granskningsutvalget.

Granskingen gjelder for perioden fra 1. juli 1954 til 31. desember 1992. Den gjelder fem barnehjem i Finnmark:

- Betania/Furuly barnehjem, Alta,
- Korsfjorden barnehjem, Alta,
- Hans Schanches Minne, Tana,
- Tana Guttehjem, Tana,
- Vårsol barnehjem, Vadsø.

Utvalget har ikke selv kontaktet noen tidligere barnehjemsbarn eller – ansatte, men mottatt de henvendelsene som har kommet. 43 tidligere barnehjemsbarn har tatt kontakt med utvalget. Av disse er 23 intervjuet. Ingen tidligere ansatte har henvendt seg til utvalget.

Inntrykket til granskningsutvalget er at forholdene ikke var like ved alle barnehjem. Antallet informanter fra hvert barnehjem varierer, og flertallet av informantene har bodd på Korsfjorden barnehjem og Hans Schanches Minne, begge med 13 hver. For Betania/Furuly barnehjem, Tana guttehjem og Vårsol barnehjem er tallene henholdsvis 3, 2 og 5. Noen av informantene har bodd på to barnehjem.

Det er beskrevet utstrakt bruk av fysiske avstraffelse gjennom hele perioden for tre av barnehjemmene. I tillegg opplevde barn ved alle de fem barnehjemmene seksuelle overgrep.

Ved fire av disse dreide det seg om seksuelle overgrep både fra ansatte ved barnehjemmene og fra eldre barn. For to av barnehjemmene, er det beskrivelser som, når de legges til grunn, er tilstrekkelige til å konkludere med alvorlige mangler ved omsorgen.

Ved de barnehjem det skal ha forekommet flest overgrep, er det et gjennomgående trekk at krenkelsene skjedde i et regime preget av manglende beskyttelse for barna, og liten grad av emosjonell tilstedeværelse fra de voksne. De alvorligste overgrepene er seksuelle overgrep begått av voksne ansatte, herunder sivilarbeidere.

For tre av barnehjemmene er det beskrevet en forholdsvis hyppig bruk av fysisk avstraffelse. Avstraffelse i form av innelåsing i små og/eller mørke rom er beskrevet ved tre av barnehjemmene. Tvangsforing er beskrevet ved to av hjemmene. Mangel på nær og god voksenkontakt er beskrevet ved fire av barnehjemmene. Mangel på tilsyn med barnas aktiviteter er beskrevet ved tre av dem. Dårlig oppfølging av barnas skolearbeid eller andre forhold knyttet til skolen, er også beskrevet.

Det synes på den annen side å ha vært ansatte som har tatt seg godt av barna og gitt av seg selv på en god måte, slik at det totale omsorgsbildet er ganske variert. Det har vært både negative og positive sider ved omsorgen. Noen barn har trolig opplevd at de hadde en tilfredsstillende omsorg på barnehjem, men disse ble ikke oppfordret til å melde seg for utvalget slik mandatet var utformet.

Det finnes få tilsynsrapporter og andre opplysninger om tilsyn i offentlige arkiver. Svært mye tyder på at tilsynet ikke fungerte slik det skulle. Informantene som opplyser å ha opplevd overgrep og alvorlig omsorgssvikt, er fortsatt preget av sine opplevelser. For mange har det vært en stor belastning å møte til intervju, og mange som meldte seg, klarte ikke å møte. Flere av informantene er i dag uføretrygdet.

Selv om det lå utenfor mandat til Granskningsutvalget, anbefalte utvalget at Finnmark fylkeskommune og kommunene i fylket oppretter en felles erstatnings- og oppreisningsordning etter den såkalte "Stavangermodellen", og at staten bidrar økonomisk.

Statens billighetserstatning:

Stortinget har ved ST. melding nr 24 (2004-2005) Innst. Nr 217 vedtatt en utvidet og tilpasset rettferdsvederlagsordning for barn som har vært plassert i barnehjem,

fosterhjem, verneskoler og spesialskoler for barn med atferdsvansker i perioden fram til 1980.

Gjennom denne ordningen har Stortinget vedtatt en lemping av beviskravene for søknader som gjelder overgrep i de institusjoner som er omfattet av meldingen. I disse sakene er det besluttet at søkers egenerklæring om forholdene skal tillegges stor vekt. Derfor er det av betydning at egenerklæringen er så utfyllende som mulig. Det bør fremkomme på hvilken måte søker skal ha vært utsatt for omsorgssvikt eller overgrep. Videre bør det fremgå når og ved hvilken institusjon det kritikkverdige skal ha skjedd, samt hvem som skal ha utøvd dette.

Ved fastsettelse av et eventuelt rettferdsvederlag ses det blant annet hen til overgrepenes eller omsorgssviktens alvorlighetsgrad, institusjonsoppholdets varighet og eventuelle skadefølger dette har hatt for søker.

Rettferdsvederlagsutvalget har myndighet til å innvilge rettferdsvederlag med inntil kr 300 000,-.

Gjennomsnittlig utbetaling fra statens billighetserstatning har vært på kr 150 000,-.

Vurdering:

Det finnes i dag ulike kommunale oppreisningsordninger, fra kommuner som har valgt å ikke gi erstatning (henviser kun til statens ordning) til kommuner som har valgt ”Stavangermodellen” med erstatningsbeløp inntil kr 750 000,-.

Etter Rådmannsutvalget i Finnmark sin vurdering bør kommunene i Finnmark legge seg på ei ordning som samsvarer med statens rettferdsvederlagsordning. (juridisk stadfestet) Dvs. ei ordning hvor erstatningsbeløpet i utgangspunktet fastsettes til kr 100 000,- og kan økes inntil kr 300 000 når særlige grunner foreligger.

Finnmarkskommunene ønsker med denne billighetserstatningsordningen å ta et moralsk ansvar og gi en uforbeholden unnskyldning til personer som har vært utsatt for overgrep eller uverdige omsorgsforhold ved tidligere barnevernsinstitusjoner i Finnmark.

Ved vurdering av om erstatning skal gis og størrelsen på erstatning vil det særlig legges vekt på:

- Omfanget av overgrep eller uverdige forhold

Dersom Finnmarkskommunenes erstatningsordning økonomisk skal være fra kr 100 000,- og inntil 300 000,- i særskilte tilfeller, er det vanskelig/umulig på nåværende tidspunkt å fastslå hva de totale utbetalingene vil bli for Finnmarkskommunene. Det spekuleres i at antall erstatningstilfeller kan være et sted mellom 50 og 100 personer. En måte å gjøre dette på er at kommunene og fylkeskommunen raskt oppretter et fond basert på folketall, 50 tilfeller og gjennomsnittlig utbetaling på kr 150 000,-. Når man så på et senere tidspunkt har total oversikt over antall personer og erstatningsbeløp foretas en avregning fortsatt basert på folketall

Det vurderes som naturlig at Finnmark Fylkeskommune inngår i ovennevnte ordning. Bakgrunnen for dette er at det formelle ansvaret for barnehjem, spesialskoler og senere alle typer barneverninstitusjoner har vært delt mellom staten, kommunene, fylkeskommunene og private. Ansvaret har vært dels et driftsansvar, dels et tilsynsansvar. Befringutvalget som la frem sin utredning om Barnevernet i Norge NOU 2000:12 kom med en helhetlig gjennomgang og vurdering av barnevernets forutsetninger, virkemåte, resultater og reformbehov. I dette arbeidet ble det også gjort et tilbakeblikk på barnevernets hundreårige historie i Norge, Befringutvalget konkluderer at det har sviktet i alle ledd. Rådmannsutvalget vurderer det derfor som viktig at en tar et samlet grep fra de offentlige instanser i forhold til de personer som har vært utsatt for omsorgssvikt og/eller overgrep i Barnehjem i Finnmark

Rådmannsutvalget mener at det bør settes en endelig og absolutt frist for søknader om kommunal erstatning. Videre at ordningen kun bør gjelde for tidligere barnehjemsbarn.

Rådmannsutvalget har votert over 2 alternativ løsninger til oppreisningsordning:

Alternativ 1

1. Kommunene i Finnmark og Finnmark fylkeskommune beklager meget sterkt omsorgssvikten og overgrepene som skjedde i barnehjemmene i Finnmark fylke i perioden 1. juli 1954 til 31. desember 1992.
2. KS Finnmark anbefaler at Finnmark fylkeskommune og kommunene i fylket oppretter en felles erstatnings- og oppreisningsordning.
3. KS Finnmark ber om at staten bidrar økonomisk til denne ordningen som følge av statens medansvar pga manglende tilsyn og for dårlig billighetserstatning.
4. KS Finnmark ber om at staten gir kommunene og Finnmark fylkeskommune anledning til å ta opp rentefritt lån over 20 år for å være med i erstatningsordningen.
5. Erstatningen fra kommunene og fylkeskommunen kommer som et tillegg til billighetserstatningen.
6. Det opprettes et felles oppreisningsutvalg for Finnmark.
7. KS- Finnmark organiserer opprettelsen av et oppreisningsutvalg for Finnmark
8. KS-Finnmark ber Fylkesmannen i Finnmark om å finansiere administrasjonen av oppreisningsutvalget
9. Kommunene i Finnmark og Finnmark fylkeskommune oppretter et felles fond basert på folketall. Størrelsen på fondet tar utgangspunkt i 50 erstatningstilfeller og en gjennomsnittlig utbetaling på kr 150 000,-. Når man så på et senere

tidspunkt har total oversikt over antall personer og erstatningsbeløp foretas en avregning fortsatt basert på folketall.

10. Ordningen gjelder alle kommunene i Finnmark og Finnmark Fylkeskommune

Alternativ 2

1. Kommunene i Finnmark beklager meget sterkt omsorgssvikten og overgrepene som skjedde i barnehjemmene i Finnmark fylke i perioden 1. juli 1954 til 31. desember 1992.
2. KS Finnmark anbefaler at Finnmark fylkeskommune og kommunene i Finnmark kommer med en uforbeholden unnskyldning til de personer som har vært utsatt for overgrep eller omsorgssvikt i barnehjem i perioden 01.07.1954 - 31.12.1992.
3. Finnmark fylkeskommune og kommunene i Finnmark vil ikke gå inn for en felles erstatnings ordning.

I telefonomøte den 3.april satte fylkesrådmannen frem følgende forslag:

Alternativ 3

1. Kommunene i Finnmark beklager meget sterkt omsorgssvikten og overgrepene som skjedde i barnehjemmene i Finnmark fylke i perioden 1. juli 1954 til 31. desember 1992.
2. KS Finnmark anbefaler at kommunene i fylket oppretter en felles erstatnings- og oppreisningsordning.
3. KS Finnmark ber om at staten bidrar økonomisk til denne ordningen som følge av statens medansvar pga manglende tilsyn og for dårlig billighetserstatning.
4. KS Finnmark ber om at staten gir kommunene i Finnmark anledning til å ta opp rentefritt lån over 20 år for å være med i erstatningsordningen.
5. Erstatningen fra kommunene kommer som et tillegg til billighetserstatningen.
6. Det opprettes et felles oppreisningsutvalg for kommunene Finnmark.
7. KS- Finnmark organiserer opprettelsen av et oppreisningsutvalg for Finnmark
8. KS-Finnmark ber Fylkesmannen i Finnmark om å finansiere administrasjonen av oppreisningsutvalget
9. Kommunene i Finnmark oppretter et felles fond basert på folketall. Størrelsen på fondet tar utgangspunkt i 50 erstatningstilfeller og en gjennomsnittlig utbetaling på kr 150 000,-. Når man så på et senere tidspunkt har total oversikt

over antall personer og erstatningsbeløp foretas en avregning fortsatt basert på folketall.

10. Ordningen gjelder alle kommunene i Finnmark

Uttalelse fra fylkesrådmannen til alternativ 1:

Den primære holdningen er at FFK har tatt ansvar og bidratt med det som kan forventes i denne saken. FFK har vært med på å ta initiativ til granskningen og finansiere denne i to omganger. FFK har videre vært inne med sekretariat i en tidlig fase.

FFK's evt. ansvar strekker seg derfor over en svært begrenset del av perioden og ikke den delen av perioden som har vært oppfattet som mest problematisk. Selv for perioden etter 1980 var det kommunene som hadde ansvaret for det kommunale barnevernet, mens fylkeskommunens ansvar i grove trekk var at det fantes institusjoner og fosterhjem. Fylkeskommunen måtte selvsagt sørge for kvalitet på institusjonene. Fylkesmannen førte tilsyn. Kommunene gjorde vedtak om omsorgsovertagelse.

Så langt FFK har registrert, har heller ikke andre fylkeskommuner i landet påtatt seg økonomisk ansvar til selve erstatningsordningen. Å kalkulere med bidrag fra fylkeskommunen vil ikke være rimelig og bør ikke legges inn som premiss for videre saksbehandling.

Votering:

Det ble votert over alternativ 1 og 3 der forslag 1 ble vedtatt mot fylkesrådmannens stemme.

Rådmannens tilråding:

1. Kommunene i Finnmark og Finnmark fylkeskommune beklager meget sterkt omsorgssvikten og overgrepene som skjedde i barnehjemmene i Finnmark fylke i perioden 1. juli 1954 til 31. desember 1992.
2. Kvalsund kommune anbefaler at Finnmark fylkeskommune og kommunene i fylket oppretter en felles erstatnings- og oppreisningsordning.
3. Kvalsund kommune ber om at staten bidrar økonomisk til denne ordningen som følge av statens medansvar pga manglende tilsyn og for dårlig billighetserstatning.
4. Kvalsund kommune ber om at staten gir kommunene og Finnmark fylkeskommune anledning til å ta opp rentefritt lån over 20 år for å være med i erstatningsordningen.
5. Erstatningen fra kommunene og fylkeskommunen kommer som et tillegg til billighetserstatningen fra staten.

6. Det opprettes et felles oppreisningsutvalg for Finnmark.
7. KS- Finnmark organiserer opprettelsen av et oppreisningsutvalg for Finnmark
8. Kvalsund kommune ber Fylkesmannen i Finnmark om å finansiere administrasjonen av oppreisningsutvalget
9. Kommunene i Finnmark og Finnmark fylkeskommune oppretter et felles fond basert på folketall. Størrelsen på fondet tar utgangspunkt i 50 erstatningstilfeller og en gjennomsnittlig utbetaling på kr 150 000,-. Når man på et senere tidspunkt har total oversikt over antall personer og erstatningsbeløp foretas en avregning basert på folketall.
10. Ordningen gjelder alle kommunene i Finnmark og Finnmark Fylkeskommune.

Geir Nesse
rådmann